TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO

Dnro 935/031/2016

24.3.2016

Eduskunta
Lakivaliokunta
lav@eduskunta.fi

Kirjallinen lausunto
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Ylitarkastaja Marita Höök

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI VALTION OIKEUSAPU- JA EDUNVALVONTAPIIREISTÄ HE 26/2016 vp

Tietosuojavaltuutetun toimistolla on toimivalta ottaa kantaa lakiehdotukseen vain siltä osin kuin siinä ehdotetut säännökset koskevat henkilötietojen käsittelyä.

Holhoustoimesta annetun lain 89 §:n 1 momentin mukaan edunvalvojalla on tehtäviinsä kuuluvissa asioissa oikeus saada ne tiedot, joihin päämiehellä olisi itsellään oikeus, jollei erikseen toisin säädetä. Lakiehdotuksen 19 §:n mukaan edunvalvontatoimiston yleisellä edunvalvojalla on oikeus saada edellä mainitussa holhoustoimilain säännöksessä tarkoitetut tiedot teknisen käyttöyhteyden avulla.

Edunvalvojan tiedonsaantioikeus on laaja ja selkeä hänen tehtäviinsä kuuluvissa asioissa. Edunvalvojalla on oikeus saada tehtäviinsä kuuluvissa asioissa ne tiedot, jotka päämiehellä itsellään olisi oikeus, jollei erikseen toisin säädetä.

Lakiehdotuksen 19 §:ssä esitetään edunvalvontatoimiston yleiselle edunvalvojalle oikeutta saada tiedot tehtäviinsä kuuluvissa asioissa teknisen käyttöyhteyden avulla. Kyseisestä pykälästä ei kuitenkaan ilmene, miltä tahoilta tietoja olisi oikeus saada teknisen käyttöyhteyden avulla. Henkilötietojen luovuttamista koskevien säännösten tulee olla täsmällisiä ja tarkkarajaisia. Tähän kuuluu mm. sen yksilöiminen, miltä tahoilta tietoja on oikeus saada teknisen käyttöyhteyden avulla. Lakiehdotuksen 19 §:n perustelujen mukaan ehdotettu säännös mahdollistaisi sen, että edunvalvontatoimiston yleinen edunvalvoja voisi teknisen käyttöyhteyden avulla saada veroviranomaisilta ja Kansaneläkelaitokselta päämiehen suostumuksesta riippumatta hänen tulojaan ja varallisuuttaan koskevia salassa pidettäviä tietoja.

Tietosuojavaltuutetun toimisto katsoo, että lakiehdotuksen 19 §:ään tulee lisätä maininta siitä, miltä taholta ja mitä tietoja edunvalvontatoimiston yleisellä edunvalvojalla on oikeus saada teknisen käyttöyhteyden avulla. Perustelujen mukaan tietoja olisi tarkoitus saada teknisen käyttöyhteyden avulla veroviranomaisilta ja Kansaneläkelaitokselta. Perusteluissa todetaan myös, että edunvalvontatoimiston yleisellä edunvalvojalla olisi oi-

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00–11:00 & 13:00–15:00 pe 9:00–12:00	

keus saada edellä mainituilta tahoilta päämiehensä tuloja ja varallisuutta koskevia, salassa pidettäviä tietoja.

Yleisen oikeusaputoimiston oikeudesta saada tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla säädetään oikeusapulain 10 §:n 3 momentissa, johon lakiehdotuksen 14 §:ssä viitataan. Oikeusapulain edellä mainittu säännös on seuraavanlainen ”Oikeusaputoimisto voi 2 momentissa mainituin edellytyksin saada teknisen käyttöyhteyden avulla veroviranomaisilta ja Kansaneläkelaitokselta näiden henkilörekistereissä olevia salassa pidettäviä henkilötietoja hakijan taloudellisesta asemastaan antamien tietojen tarkistamista varten. Oikeusaputoimiston tulee etukäteen ilmoittaa hakijalle tästä mahdollisuudesta.” Edunvalvontatoimiston yleisen edunvalvojan oikeudesta saada tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla veroviranomaisilta ja Kansaneläkelaitokselta voitaisiin säätää samankaltaisesti lakiehdotuksen 19 §:n perustelujen mukaisesti ja ottaen huomioon edunvalvojan asema päämiehensä laillisena edustajana tehtäviinsä kuuluvissa asioissa.